IALACOLREG

COLREG 72 · REGELS 1–41

COLREG-regels 1–41

Alle 41 regels op één plek, deel A tot en met F, elk met een korte, heldere samenvatting om mee te leren.

EDITIE OKTOBER 2026

Scan voor elke regel met uitleg en oefenvragen

ialacolreg.com/nl/colreg

ZO GEBRUIK JE HET

De regels zijn per deel gegroepeerd, zoals in het Verdrag. Elke regel toont het nummer, de korte titel en onze samenvatting van wat de regel van je vraagt. Tik op een titel (of scan de code) om de volledige regelpagina te openen met de brontekst, voorbeelden en een quiz.

EEN GRATIS STUDIESAMENVATTING

Dit is niet de officiële tekst van de COLREG. De samenvattingen zijn door IALACOLREG geschreven om je te helpen leren; controleer voor de exacte formulering altijd de officiële publicatie.

Officiële tekst die we citeren: **Overheid.nl – Internationale Bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee (2016)**
Verdragspagina bij de IMO:
www.imo.org/en/About/Conventions/Pages/COLREG.aspx

A Algemeen 1–3

1 Toepassing

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-1

a Deze Voorschriften zijn van toepassing op alle schepen in volle zee en op alle wateren die daarmede in verbinding staan en bevaarbaar zijn voor zeegaande schepen.

2 Verantwoordelijkheid

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-2

Niets in deze Voorschriften ontheft een schip van de gevolgen van het verzuim deze Voorschriften na te leven of van het verzuim een voorzorgsmaatregel te nemen die volgens goed zeemanschap vereist is.

3 Algemene begripsomschrijvingen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-3

Voor de toepassing van deze Voorschriften, behalve waar het zinsverband anders vereist:

B Vaar- en uitwijkregels 4–19

Sectie I. Gedrag bij elke zichtbaarheid

4 Toepassing

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-4

Voorschriften 4–10 gelden bij elk zicht. Voorschriften 11–18 vereisen schepen die elkaar in zicht hebben; Voorschrift 19 geldt voor schepen die elkaar niet zien in of nabij een gebied met beperkt zicht.

5 Goede uitkijk

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-5

Elk schip moet te allen tijde goede uitkijk houden door zien en horen en door alle beschikbare middelen.

6 Veilige vaart

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-6

Elk schip dient te allen tijde een veilige vaart aan te houden zodat het juiste en doeltreffende maatregelen kan nemen ter vermijding van aanvaring en kan worden gestopt binnen een voor de heersende omstandigheden en toestanden passende afstand.

7 Gevaar voor aanvaring

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-7

a Elk schip dient alle beschikbare middelen te gebruiken, passend in de heersende omstandigheden en toestanden, om te bepalen of er gevaar voor aanvaring bestaat. In geval van twijfel wordt een zodanig gevaar geacht te bestaan.

8 Maatregelen ter voorkoming van aanvaring

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-8

a Alle maatregelen ter vermijding van aanvaringen moeten worden genomen in overeenstemming met de voorschriften van dit Deel, en dienen, indien de omstandigheden zulks toelaten, doelmatig te zijn en ruim op tijd te worden genomen, daarbij goed rekening houdend met de gebruiken van goed zeemanschap.

9 Nauwe vaarwaters

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-9

a Een schip dat de richting van een nauw vaarwater of vaargeul volgt, dient de buitenzijde van het vaarwater of de vaargeul aan zijn stuurboordszijde te houden, zo dicht als veilig en uitvoerbaar is.

10 Verkeersscheidingsstelsels

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-10

a Dit voorschrift is van toepassing op door de Organisatie aangenomen verkeersscheidingsstelsels en ontheft schepen niet van hun verplichtingen op grond van enig ander voorschrift.

Sectie II. Gedrag van schepen in zicht van elkaar

11 Toepassing

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-11

Voorschriften 11–18 gelden alleen voor schepen die elkaar in zicht hebben. Alleen de aanwezigheid van mist maakt Voorschrift 19 niet van toepassing tussen twee schepen die elkaar nog zien.

12 Zeilschepen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-12

a Wanneer twee zeilschepen elkaar naderen, zodanig dat gevaar voor aanvaring bestaat, dient één van beide uit te wijken en wel als volgt:

13 Oplopen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-13

Bij schepen in zicht moet ieder oplopend schip uitwijken totdat het geheel voorbij en goed vrij is. Voorschrift 13 gaat vóór de Afdelingen I en II van Deel B; de overige delen van de voorschriften blijven gelden.

14 Tegengestelde koersen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-14

Twee werktuiglijk voortbewogen schepen in zicht op tegengestelde of bijna tegengestelde koersen met gevaar voor aanvaring wijzigen beide naar stuurboord en passeren bakboord aan bakboord.

15 Kruisende koersen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-15

Wanneer de koersen van twee werktuiglijk voortbewogen schepen elkaar kruisen, zodanig dat zulks gevaar voor aanvaring medebrengt, dient het schip dat het andere aan stuurboordszijde van zich heeft, uit te wijken en, wanneer de omstandigheden het toelaten, te vermijden vóór het andere over te lopen.

16 Maatregelen door het uitwijkplichtig schip

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-16

Elk schip dat verplicht is uit te wijken voor een ander schip dient, voor zover dit mogelijk is, bijtijds ruim voldoende maatregelen te nemen om goed vrij te blijven.

17 Maatregelen door het koersvast schip

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-17

Het koers- en vaartbehoudende schip MAG handelen zodra duidelijk wordt dat het uitwijkplichtige schip niet passend handelt. Het MOET handelen wanneer een aanvaring niet meer door het andere schip alleen kan worden vermeden. De uitwijkplicht van het andere schip blijft bestaan.

18 Verantwoordelijkheden tussen schepen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-18

Voorschrift 18 stelt geen rangorde vast tussen onmanoeuvreerbare en beperkt manoeuvreerbare schepen. De verplichtingen gelden behoudens Voorschriften 9, 10 en 13; zij geven geen absoluut recht van voorrang.

Sectie III. Gedrag bij beperkt zicht

19 Gedrag van schepen bij beperkt zicht

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-19

Voorschrift 19 geldt voor schepen die elkaar niet zien in of nabij een gebied met beperkt zicht. Bij een manoeuvre op radar alleen moet een koersverandering naar bakboord voor een schip vóórlijker dan dwars zo veel mogelijk worden vermeden, behalve wanneer dat schip wordt opgelopen.

C Lichten en dagtekens

20–31

20 Toepassing (lichten)

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-20

De voorgeschreven lichten worden van zonsondergang tot zonsopkomst getoond en, indien aanwezig, ook overdag bij beperkt zicht. Ze mogen ook in andere omstandigheden worden getoond wanneer dat nodig wordt geacht. Dagmerken worden overdag getoond.

21 Begripsomschrijvingen (lichten)

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-21

Definieert toplicht, boordlichten, heklicht, sleeplicht, rondom zichtbaar licht en flikkerlicht.

22 Zichtbaarheid van lichten

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-22

Bepaalt de minimumzichtbaarheidsafstanden voor lichten op basis van de lengte van het schip.

23 Werktuiglijk voortbewogen schepen varend

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-23

Een werktuiglijk voortbewogen schip korter dan 50 m hoeft het tweede toplicht niet te voeren, maar mag dat wel. Alleen twee toplichten bewijzen dus niet hoe lang het schip is.

24 Slepen en duwen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-24

a Een werktuiglijk voortbewogen schip dient bij het slepen te tonen:

25 Zeilschepen varend en schepen onder riemen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-25

De vrijwillige rondom zichtbare lichten rood boven groen van een zeilschip mogen niet samen met de driekleurenlantaarn worden getoond. Een zeilschip dat ook door een machine wordt voortbewogen is een werktuiglijk voortbewogen schip en toont overdag een kegel met de punt omlaag.

26 Vissende schepen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-26

a Een schip bezig met de uitoefening van de visserij, varende of ten anker liggende, mag alleen de in dit voorschrift voorgeschreven lichten en dagmerken tonen.

27 Onmanoeuvreerbare of beperkt manoeuvreerbare schepen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-27

a Een onmanoeuvreerbaar schip dient te tonen:

28 Schepen gehinderd door hun diepgang

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-28

Een schip gehinderd door zijn diepgang mag drie rode rondom zichtbare lichten loodrecht boven elkaar tonen, of een cilindervormig dagmerk.

29 Loodsvaartuigen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-29

Een schip bezig met loodsdienst toont bij de masttop twee rondom zichtbare lichten, wit boven rood; varend voegt het boordlichten en heklicht toe en ten anker de lichten of het dagmerk van Voorschrift 30.

30 Ten anker liggende schepen en aan de grond zittende schepen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-30

a Een ten anker liggend schip dient te tonen, waar deze het best kunnen worden gezien:

31 Watervliegtuigen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-31

Wanneer het voor een watervliegtuig onuitvoerbaar is lichten met exact de voorgeschreven kenmerken te tonen, moet het zo gelijk mogelijke lichten tonen.

D Geluids- en lichtseinen

32–37

32 Begripsomschrijvingen (geluidsseinen)

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-32

a Het woord „fluit” betekent elk geluidseinen voortbrengend toestel dat de voorgeschreven stoten kan voortbrengen en dat voldoet aan de eisen vermeld in Bijlage III van deze Bepalingen.

33 Uitrusting voor geluidsseinen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-33

a Een schip met een lengte van 12 meter of meer dient te zijn voorzien van een fluit; een schip met een lengte van 20 meter of meer dient naast de fluit tevens te zijn voorzien van een klok; een schip met een lengte van 100 meter of meer dient tevens te zijn voorzien van een gong, waarvan de toon en het geluid niet kunnen worden verward met die van de klok. De fluit, klok en gong dienen te voldoen aan de eisen vermeld in Bijlage III van deze voorschriften. De klok of de gong of beide mogen worden vervangen door andere middelen die dezelfde onderscheidenlijke geluidskenmerken bezitten, met dien verstande dat het altijd mogelijk moet zijn om de voorgeschreven seinen door bediening met de hand te geven.

34 Manoeuvreer- en waarschuwingsseinen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-34

a Wanneer schepen in zicht van elkaar zijn, dient een werktuiglijk voortbewogen schip dat varende is, indien het handelt zoals in deze Voorschriften is toegestaan of voorgeschreven, deze handeling kenbaar te maken door de volgende seinen met zijn fluit:

35 Geluidsseinen bij beperkt zicht

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-35

Een schip bezig met vissen en een beperkt manoeuvreerbaar schip dat voor anker werkzaamheden uitvoert geven één lange en twee korte stoten in plaats van het ankersein. Een schip aan de grond mag een passend fluitsein toevoegen; Voorschrift 35(h) schrijft daarvoor niet kort-lang-kort voor.

36 Seinen om de aandacht te trekken

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-36

Wanneer het nodig is om de aandacht te trekken van een ander schip mag elk schip licht- of geluidseinen geven die niet kunnen worden gehouden voor een sein dat elders in deze Voorschriften moet of mag worden gegeven, of mag het zijn zoeklicht laten schijnen in de richting van het gevaar, zonder daardoor een ander schip te hinderen of in verwarring te brengen. Elk licht dat gebruikt wordt om de aandacht van een ander schip te trekken, dient van zodanige aard te zijn dat het niet voor een navigatiemerk kan worden gehouden. Voor de toepassing van dit Voorschrift dient het gebruik van zeer felle schitter- of zwaailichten, zoals „strobe"-lichten, te worden vermeden.

37 Noodseinen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-37

Wanneer een schip in nood is en hulp nodig heeft, moet het de seinen gebruiken die in Bijlage IV staan (rode vuurpijlen, SOS, MAYDAY, DSC, EPIRB en andere).

E Vrijstellingen

38

38 Vrijstellingen

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-38

Voorschrift 38 staat alleen de opgesomde technische vrijstellingen toe voor daarvoor in aanmerking komende schepen die aan de regels van 1960 voldoen en waarvan de kiel vóór 15 juli 1977 is gelegd of een gelijkwaardig bouwstadium is bereikt. Het geeft geen vrijstelling van de uitwijk- en vaarregels.

F Controle op de naleving

39–41

39 Begripsomschrijvingen (verificatie van naleving)

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-39

a Audit: een systematisch, onafhankelijk en gedocumenteerd proces voor het verkrijgen van audit-informatie en de objectieve beoordeling daarvan teneinde te bepalen in hoeverre aan de auditcriteria is voldaan.

40 Toepassing (verificatie van naleving)

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-40

De Verdragsluitende Partijen gebruiken de bepalingen van de Implementatiecode bij de uitvoering van hun verplichtingen en verantwoordelijkheden zoals vervat in dit Verdrag.

41 Verificatie van naleving

ialacolreg.com/nl/colreg/rule-41

a Elke Verdragsluitende Partij wordt onderworpen aan periodieke audits door de Organisatie in overeenstemming met de auditnorm teneinde de naleving en implementatie van dit Verdrag te verifiëren.

DE VIER BIJLAGEN

Het Verdrag heeft ook vier bijlagen met de technische details achter de regels:

- **I** Plaatsing en technische bijzonderheden van lichten en dagmerken
- **II** Aanvullende seinen voor vissersschepen die dicht bij elkaar vissen
- **III** Technische bijzonderheden van geluidsseininrichtingen
- **IV** Noodseinen

IALACOLREG

Test jezelf nu, gratis

Uitleg per regel, quizzen en examensimulaties met een tijdslimiet op ialacolreg.com.

ialacolreg.com/nl/colreg

Scan voor elke regel met uitleg en oefenvragen

Studiehulp, geen officiële uitgave. Controleer altijd COLREG 72 (met wijzigingen) en je examenstof.